

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.н. Явор Светозаров Конов,

щатен преподавател в Департамент Музика

на Нов български университет – София,

придобил научните си степени и звания в

професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство

на дисертацията за придобиване

на образователната и научна степен Доктор

на маг. ас. Жан Стефанов Пехливанов,

щатен преподавател в катедра

„Оркестрови инструменти и класическо пеене”

към факултет „Музикална педагогика”

при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“– Пловдив,

в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство

ТЕМА на дисертационната разработка:

„СЪВРЕМЕННИ ЕЛЕКТРОННИ МУЗИКАЛНИ СИСТЕМИ

В ПОДГОТОВКАТА НА ИЗУЧАВАЩИТЕ

ПОП И ДЖАЗ МУЗИКА“

Научен ръководител: **доц. д-р Цветанка Коловска**

2020

Според предоставената ми документация, докторантът магистър и асистент в АМТИИ Жан Стефанов Пехливанов е роден в Пловдив през 1965. В града завършва и средното си музикално образование (специалност пиано в днешното НУМТИ „Добрин Петков“), и висшето си – в АМТИИ (музикална педагогика), където и преподава от 2000 година и до сега.

Колегата Жан Пехливанов ползва английски и руски езици.

Основните му професионално-практически познания и умения са в областите на звукозапис и обработка на звук, звуковъзпроизвеждането, аранжирването, звукова режисура и оформление, смесване и мастеринг. Дългогодишен художествен ръководител е на „Интро квартет“ (създаден през 2001 към АМТИИ в Пловдив), в който е и концертиращ артист, а целият им репертоар е в негови аранжирменти. Изявявали са се в множество градове в България и други страни в Европа, Азия, Близкия Изток, Африка....

Всичко това благотворно се отразява и в преподаването на ас. Жан Пехливанов в АМТИИ по дисциплините „История и теория на джаза и поп музиката“, „Съвременни електронни музикални системи – синтезатор“, „Компютърни музикални технологии“. Бил е ръководител и на 4 проекта за научна и художествено-творческа дейност.

В своята професионална – практическа и професионална – дейност Жан Пехливанов е отправен още семейно-следовнически: припомням баща му, Стефан Пехливанов (светла му памет!), диригент и ръководител на Биг Бенда към Профсъюзния дом на културата „Стефан Кираджиев“ в Пловдив. („Това е човекът, помогнал на почти всички музиканти в Пловдив. Много дължа на него. Той беше много добронамерен човек, искаше на всеки да обясни, да помогне“, казва Иван Енев, <https://www.marica.bg/plovdiv/gradat/kogato-plovdiv-be-mekata-na-bg-roka-vankisha-veso-cherвениq-me-spasi-ot-kazarmata>). А майка му (доц. Петя Пехливанова) е специалист по солфедж и методика на музикалното възпитание, дългогодишен съавтор на училищни учебници по музика. Поемането на професионални познания и тайни – дори ей така, мълчаливо, „от въздуха“, в семейна среда е изключително важно и резултатно.

Предоставената ми за рецензиране дисертация на ас. Жан Пехливанов е в обем от 230 страници (близки до БДС). Състои се от Увод, 4 глави, Изводи и заключение, Приноси на дисертационния труд, Публикации, свързани с дисертацията (3 на брой), Библиография и Приложения. В началото на дисертацията има и списък на ползваните в текста ѝ съкращения.

Библиографията (референтните източници, по-точно казано) се състои от библиографски описи на печатни издания и на интернет ресурси (от 4 езикови култури): 75 на кирилица (монографии, сборници, студии, статии, учебници, справочници, речник и пр. – на български и на руски език; 6 от тях са взети от интернет) и 16 линка към специализирани интернет страници на английски и немски език.

Тематиката – „СЪВРЕМЕННИ ЕЛЕКТРОННИ МУЗИКАЛНИ СИСТЕМИ В ПОДГОТОВКАТА НА ИЗУЧАВАЩИТЕ ПОП И ДЖАЗ МУЗИКА“ – е актуална, вече от десетилетия сме в епохата на цифровизацията, все повече обхващаща и обсебваща живота ни.

Първата глава представя самото изследване – пояснява защо се е „случила“ (Я.К.) тази дисертация: актуалността на проблема, при добре формулирани обект, предмет, цел, работна хипотеза, задачи и методи на дисертационното проучване.

Втората глава е посветена на дисциплината „История на поп и джаз музиката“ – поява и еволюция в АМТИИ, в паралел с тази в СУ на РБ. Прави и добро представяне – не само историографски, но и аналитично – с личен поглед – на историята и еволюцията на джаз, поп, рок музиката и техни разновидности.

Третата глава е посветена на съвременни електронни музикални системи и прилагането им в учебния процес в АМТИИ и в СУ (средното училищно образование в България) при изучаването на поп и джаз музика. Също с ярко лично присъствие в изложението. Представени са и електронните учебници – принципно и в частност. Представя историята и еволюцията на променливия по дисциплини, наименования и хорариуми „пакет“ „Съвременни електронни

музикални системи“ в АМТИИ, коментира ги същностно и класификационно, в паралел със ситуацията в СУ на РБ през годините.

Четвъртата глава е наречена „Формиране на основни умения на студентите за работа с електронни музикални системи и изготвяне на музикални продукти, свързани с музикално-компютърните технологии“. Хардуерни и софтуерни въпроси, свързани със създаване, възпроизвеждане и коригиране на звука, мултимедията, електронните учебници (и в частност тези в СУ), музикално-образователни и съзидателни възможности, които предоставя интернет – и много други взаимосвързани в тази тематика въпроси, данни, лични анализи и преценки на докторанта. Предлага и подходящи теми от поп и джаз музиката, свързането им с класическата музика – все в името на интереса на студентите към тези въпроси и на доброто им комплексно образование и практическа подготовка. И изложение, което показва не само комплексната теоретична и преподавателска подготвеност и опит на докторанта, но и редица подробно изложени и коментирани практико-приложни въпроси при работата на студентите със съвременните електронни системи при създаване и презентиране на музикални продукти, в аспектите вече и на тяхната креативност.

В края на изследването научната хипотеза е потвърдена: значимо и необходимо е изучаването на поп и джаз музиката (история, еволюция, разновидности) за добрата пълноценна осведоменост и подготовка на днешните студенти по музика и педагогика; аналогично и за добрия подбор на софтуер при обучението им и работата им със съвременните електронни музикални системи – в това число и за засилване на мотивацията им да работят като музикални педагози.

Така. Дотук бе моето, така да се каже рефериране на дисертацията. Сега ще я коментирам по моему.

Дисертацията на ас. Жан Пехливанов, която е и богато онагледена, може да служи и като учебно пособие – историографско, теоретично, практико-приложно.

Дисертацията е лице не само на конкретното изследване, но и на вече дългогодишната практическа и педагогическа работа на докторанта, който

преподава в АМГИИ взаимосвързани в 2 основни линии дисциплини: „История и еволюция на поп и джаз музиката“ (и стиловете в нея) и „Съвременни електронни музикални системи“.

Жан Пехливанов познава историята и еволюцията на популярната музика (поп, рок, разновидности) – и тази по света, и тази у нас. Познава компютърните технологии и вече тясно специализирано – тези (че те са и множествени), които се ползват в работата със звученето и музиката: хардуерно, софтуерно, има съответния дългогодишен практически опит, както и преподавателски. Добро впечатление ми направи фактът, че коректно позовава предшестващите неговите разработки трудове и публикации на проф. д-р Симо Лазаров (НБУ) и на проф. д-р Адриан Георгиев (СУ „Св. Климент Охридски“; сложих колегите във възрастова хронология).

Жан Пехливанов познава историята на институцията, която е завършил във висшето си образование и в която вече 20 години работи: АМГИИ в Пловдив (и интегралитетът между работещите – преподаващите – и учещите във ВМПИ и културния и в частност музикалния живот в Пловдив, изключителен център на култура – и мултикултуралност, по-точно казано). Познава историята и еволюцията на дисциплините, които преподава: наименования и промени, учебни планове и хорариуми, преподаватели през годините... И в частност, тази наречена „Съвременни електронни музикални системи“. Отстоява убедително разбирането, че студентите в АМГИИ по „Музикална педагогика“ и по „Изпълнителско изкуство поп и джаз“ трябва също да получат в добра степен тези комплексни познания и базови професионални умения, свързани с тях. И в частност по дисциплините „История на поп и джаз музиката“ и „Съвременни електронни музикални системи“. Познава съответно – проследил е в изчерпателност и еволюционност – учебниците за българското средно училищно образование за целия период от 1989 до сега и как е представена и застъпена тази материя в тях.

За нуждите на изследването, в АМГИИ са проведени и анкети – и то в 3 последователни години (2017, 2018, 2019), във връзка с:

1) Желанието на студентите за упражняване професията на музикален педагог в СУ;

2) Интересът на студентите и предпочитаните от тях дейности, свързани със „Съвременни електронни музикални системи“.

Направени са тестове за отчитане знанията на студентите свързани с учебните дисциплини „История на поп и джаз музиката“ и „Съвременни електронни музикални системи“.

Резултатите от тях са систематизирани, онагледени, осмислени – и представени добре в дисертацията.

В Заключението към дисертацията се подчертава важноста на дисциплината „История на поп и джаз музиката“; необходимостта от обучение по компютърни технологии и подбран музикален софтуер – за нуждите на преподаването и ученето, както и за разширяване и осъвременяване на познанията, възможностите и практическата креативност на студентите; постигането на интегралитет в тези 2 отношения; достигане в резултат до допълнителна мотивация у студентите да учат и завършат „музикална педагогика“ и да работят това.

Приемам като цяло посочените от докторанта приноси на дисертационния му труд и подчертавам тези за историко-аналитичното проследяване на дисциплината „История на поп и джаз музиката“ в АМТИИ, на дисциплините в пакета „Съвременни електронни музикални системи и компютърни технологии“ в АМТИИ, както и пълното и съпоставително-аналитично проучване на учебниците по музика за СУ в РБ от 1989 до 2019, с цел съобразяване на учебните програми и преподаването в АМТИИ и с тях – с оглед възможно по-пълноценната, информирана и адаптирана подготовка на студентите в АМТИИ към изискванията на образователната система в РБ, както и изясняване на систематиката на теоретичната им и практическа подготовка по „Съвременни електронни музикални системи“ (работа със звука, партитурата, мултимедийността).

Приемам, че дисертационният труд е лично дело на докторанта Ж. Пехливанов.

Поздравления и за научния ръководител на докторанта – доц. д-р Цветанка Коловска.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Въз основа на гореизложеното, гласувам ЗА това на колегата магистър асистент ЖАН СТЕФАНОВ ПЕХЛИВАНОВ да бъде присъдена образователната и научна степен Доктор, за дисертацията му „СЪВРЕМЕННИ ЕЛЕКТРОННИ МУЗИКАЛНИ СИСТЕМИ В ПОДГОТОВКАТА НА ИЗУЧАВАЩИТЕ ПОП И ДЖАЗ МУЗИКА“.
Надявам се, че такава ще е и преценката на останалите членове на уважаемото научно жури по тази защита.

София, неделя 23 август 2020

(Проф. д.н. Явор Св. Конов)